

Visszatekintés a Velünk élő kultúrák: Örmények országos középiskolai tanulmányi versenyre

Közel másfél év telt el a verseny kidolgozása és megvalósítása, az első három helyezett csapat jutalomútja között. Sok munka és izgalom: hogyan fogadják a diákok a nem kevés elvárásunkat, sikerül-e bennük a kíváncsiságot felébreszteni, hogy minél többet tudjanak meg rólunk, erdélyi örmény gyökerű magyarokról. Sikerült a tervünk és boldogok voltak a diákok is, amikor meg tudták válaszolni a kérdéseket, feladványokat. Nekünk is nagyszerű volt látni a 13 téma feldolgozását, kérdéseit, elvárt válaszait, amelyek összességükben az igen gazdag múltunkat, kultúránkat gyűjtötte egy hatalmas csokorba. Az eredmény egyetlen forrásanyag lett, amely a kb. másféltucat szakkönyv tematikus feldolgozását foglalta magába, így lehetővé téve az egységes elbírálást. Az első három helyezett csapat teljesítette azt a feltételt is, hogy beszámoljon, mit jelentett számukra a verseny. Büszkén állapíthatjuk meg, hogy a Verzár Oxendiusz örmény katolikus püspök halálának 300. és az Örmény Genocídium 100. évfordulója tiszteletére megrendezett országos tanulmányi verseny sikeresen betöltötte célját. A 19 középiskola diákjai, tanáraik, szülei, környezetük, a verseny döntőjén résztvevők, sok százan megismerhették az erdélyi magyarörmény – örmény kultúrát, az Örmény Genocídium borzalmaikat, mely által maradandó nyomot hagytunk a fejekben, lelkekben. A kőnél maradandóbbat!

M

A verseny tanulságai számunkra

Ötfős csapatunkból négyen tizedikesek vagyunk és osztálytársak (*Adorján András, András Levente, Kapui Nikolett, Török Dávid*), egy tagunk (*Schmidt András*) kilencedikes. Az összekötő kapocs közöttünk *Lőrinczy Anna*, mindannyiunk történelemtanára.

A csapat összetétele változatosan alakult, az online fordulóban csak négyen versenyeztünk, mert az eredeti ötödik tagunk, aki egy harmadik osztályból jelentkezett, végül nem jelent meg. De nemcsak ebben különbözött a végső összeállításunk, hanem abban is, hogy Niki helyett egy másik osztálytársunk szerepelt. Ő szintén lelkes töriversenyző, de a döntőre készülés közben kiderült, hogy

ugyanazon napra szerveződött egy másik elfoglaltsága, egy másik csapatverseny, amelyről nem hiányozhatott. A döntő kihívásaival megismerkedve felmértük, hogy hárman kevesen leszünk, így szerveztük be Nikit és Andrist, a közöttünk lévő kapcsolat és rátermettségük, érdeklődésük, versenyképességük miatt.

Ezt a beszámolót a döntő ötfős személyzete készítette.

A verseny tanulságait két részre osztanánk. Egyrészt technikai tapasztalatokra, másrészt az örmény kultúrával való ismerkedésünkhöz kapcsolódó tapasztalatainkra. Technikailag három kihívással kellett megküzdenünk: egyrészt a nyomasztóan sok felkészülési anyag

feldolgozásával, befogadásával, másrészt azzal, hogy hogyan tudjuk az online feladatlapot minél hatékonyabban kitölteni. Mindkét kihíváshoz nagy fegyelem és jó összmunka kellett. A harmadik kihívás a döntőn való „élő” szereplés volt, bár alaposan készültünk, a hatalmas anyag miatt fogalmunk sem volt arról, hogy eleget-e ahhoz, hogy legalább tisztességesen helyt álljunk, és izgultunk azon is, hogy hogyan fognak elsülni az előadásaink, főleg a sa-látakészítés. Utólag minden „bejött”...

Az online fordulóban mind a négyen intenzíven végigdolgoztuk a három órát úgy, hogy végül szinte minden beadható lett, és tudtunk úgy együtt eredményesen tevékenykedni, hogy közben nem veszünk össze! Ez mindenképpen jó, önbizalom-növelő és csapatépítő tapasztalat volt. A döntőre való készüléskor ez sokat segített, és az, hogy a két új tag jól bele tudott illeszkedni a csapatba, mindketten szó nélkül elfogadták a nekik kiosztott feladatokat, és rendszeresen végre is hajtották.

A döntőn nagyon jól éreztük magunkat, úgy láttuk, hogy mi vagyunk a legnagyobb csapat, mi tényleg élveztük a versenyzést, az ottléteket, (mi kissé fegyelmezetlennek is éreztük magunkat, de a Tanárnő megnyugtatóan bennünket, hogy ennyi eleveenség belefér a verseny izgalmába). Úgy láttuk, éreztük, hogy mi vagyunk a legvidámabb csapat.

Bár a versenyre utazva szorongtunk azon, hogy eleget tudunk-e, mert csak azt éreztük, hogy közel sem tudunk mindent, amit a felkészülési anyagból tudhatnánk, utólag mégis úgy éreztük, nagyon sokat tanultunk. Mind az ötünk számára izgalmas élménnyé vált az örmény kultúrával való ismerkedés, olyan gazdagságot, sokszínűséget ismertünk meg, amiről fogalmunk sem volt. Bármelyik területtel

kezdtünk foglalkozni (vallás, irodalom, képzőművészet, főzés, zene) azt láttuk, hogy nagyon sok és sokféle, az első érzésünk mindig az volt, hogy ezt mi nem tudjuk befogadni! Hogy kinyitunk egy ajtót, belépünk valahova, aztán ott még számos más ajtóba botlunk, és nem tudunk választani, hogy merre is induljunk tovább, anynyi minden van!

Nagyjából annyit tudtunk, hogy létezik valahol a Kaukázus körül Örményország, és hallottunk az örmény genocídiumról is már, de arról, hogy például hány örmény él világszerte Örményországon kívül, hogy milyen hagyományos nagy örmény közösségek vannak, hogy létezik külön örmény ábécé, keresztény vallás, hogy a legrégebbi anyanyelvi Biblia az örményeké – ezek mind új és nagyon izgalmas ismeretek voltak számunkra. Az is megragadott bennünket, hogy milyen erős összetartozás van az örmények között, hogy a különféle örmény közösségeknek ugyan megvan a saját történelme, kultúrája, mégis, bárhol, bármilyen körülmények között élnek, bármivel foglalkoznak, nagyon erős minden örményben az örménységhez való tartozás tudata. Meglepődtünk azon, hogy milyen sok és közismert, örmény gyökerű szereplője van a magyar kultúrának és történelemnek.

Külön élmény volt a győri örmény közösséggel megismerkednünk. Az ehhez kapcsolódó feladat megijesztett bennünket, mert ugyan viszonylag részletesen tanultunk Győr történelméről, de örmény vonatkozásokra nem emlékeztünk, és nem is nagyon találtunk említésre méltó momentumokat. Így meglepő volt, hogy milyen nagyszámú a győri örmények közössége, hogy a város életének mennyi területén jelen vannak, hogy milyen színes a közösségi életük, és ugyanazt

tapasztaltuk, mint általános tanulmányainknál: mennyire ragaszkodnak örmény gyökereikhez, mennyire fontos nekik, hogy az örmény kultúra elevenen éljen. Arról beszélgettünk, hogy milyen érdekes, hogy úgy tudnak egyszerre igazi győriek lenni, hogy közben büszke örmények is.

Amikor jelentkeztünk a versenyre, egyikünk sem gondolta, hogy ennyi mindent megtanulunk, igazából még a döntő után is inkább azt éreztük, hogy mennyi mindent nem tudunk még. Végül mindkét forduló feladatai inspirálóak voltak számunkra. Sajnos nem tudtunk mindent, de nem voltak sem ijesztően, nyomasztóan nehezek a feladatok, sem annyira könnyűek, hogy félvállról lehetett volna venni őket, meg kellett dolgoznunk a megoldásért. Természetesen nagyon örülünk a győzelemnek, az erdélyi útnak, ez

a konkrétan megfogható nyereségünk, de hálásak vagyunk azért a tudásért is, amelyet a vetélkedőn szereztünk, hogy egy kicsit megismerhettük a nagyon izgalmas, sokszínű és gazdag örmény kultúrát. Köszönjük szépen az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesületnek, dr. Issekutz Sarolta Elnök Asszonynak, a szervezésben és lebonyolításban résztvevőknek, hogy lehetővé tették számunkra az örmény kultúrával való ismerkedést, köszönjük az első díjat jelentő utazást.

A Kazinczy Ferenc Gimnázium és Kollégium csapata:

Adorján András,
András Levente
Kapui Nikolett,
Schmidt András
Török Dávid

560-2016 – EÖGYKE/D

Transsylvania Tours - Kolozsvár

Magyarörmények nyomdokain Erdélyben 2016

Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület diákprogramja

ÚTVONAL: Budapest – Makó – Nagylak – Arad – Máriaradna – Marosillye – Déva – Csernakeresztúr – Szászsebes – Gyulafehérvár – Balázsfalva – Medgyes – Erzsébetváros – Segesvár – Csíkszereda – Csíksomlyó – Csíkszépvíz – Gyergyóújfalu – Gyergyószentmiklós – Gyilkos-tó – Békás-szoros – Gyergyóújfalu – Gyergyóditró – Marosvécs – Gernyeszeg – Marosvásárhely – Szászrégen – Szamosújvár – Kolozsvár – Bánffyhunad – Királyhágó – Nagyvárad – Ártánd - Budapest

Időtartam: 7 nap (2016.04.25-05.01)

Autóbuszos útvonalhossz: kb. 2000 km.

Ellátás: félpanziós (reggeli, estebéd és úticsomag)

Szükséges felszerelés: túraruházat, sportcipő, elemlámpa

FŐBB ESEMÉNYEK:

- Találkozó az erdélyi magyarörményekkel Gyergyószentmiklóson és Szamosújváron
- Örmény diaszpóra emlékhelyei Csíkszépvízen, Gyergyószentmiklóson, Erzsébetvárosban és Szamosújváron

- Koszorúzás az Aradi Vértanúk emlékművénél és a Szabadság szobornál
- Kegyetemplom Csíksomlyón és Máriaradnán
- Erdélyi magyarörmények apostoli kormányzójának székhelye, érseki székesegyház Gyulafehérváron
- Erdély védőszentje: Szent László ereklyéi a nagyváradi székesegyházban
- Szent Ferenc Alapítvány tevékenysége és *Böjte Csaba* testvér szeretetotthona Déván
- Városnézés Kolozsváron, Nagyváradon, Aradon és Marosvásárhelyen
- Erdély földrajza, történelme és kultúrtörténete Gyulafehérváron
- Az örmények és az erdélyi magyarörmények története Erzsébetvárosban
- Erdélyi százok története Medgyesen
- Csángók sorstörténete Csernakeresztúron
- Kőműves Kelemenné balladája a dévai várban
- *Kallós Zoltán* mezősegi, kalotaszegi és csángó néprajzi gyűjteménye Válaszúton
- Megemlékezünk:
 - o A Hunyadiakról Gyulafehérváron és Vajdahunyadon
 - o *Hunyadi Mátyásról, Bocskai Istvánról, Bolyai Jánosról és Reményik Sándorról* Kolozsváron
 - o *Fráter Györgyről, János Zsigmondról* Gyulafehérváron
 - o *Bethlen Gábor* Marosillyén
 - o *Szenczi Molnár Albe tről, Apáczai Csere Jánosról, Tótfalusi Kiss Miklósról* és Reményik Sándorról a Házsongárdi temetőben Kolozsváron
 - o *Kiss Ernőről* és *Lázár Vilmosról* Aradon
 - o *Petőfi Sándorról* Fehéregyházán
 - o *Czetz Jánosról* Piskin
 - o *Ady Endréről* Csucsán és Kalotaszentkirályon
 - o *Puskás Tivadarról* Gyergyóditróon
 - o Urmánczy családról Maroshévízen
 - o *Márton Áronról* Csíkszentdomokoson és Gyulafehérváron
 - o *Wass Albe tről* Marosvécsen, Vasasszentgotthárdon és Válaszúton
 - o *Apor Vilmosról* Segesváron
 - o Helikonistákról Marosvécsen
 - o *Tompa Lászlóról* Székelyudvarhelyen
 - o *Sütő Andrásról* Pusztakamaráson
 - o *Bogdánffy Szilárdról, Fráter Györgyről, Pázmány Péterrel és Vitéz Jánosról* Nagyváradon
 - o *Kányádi Sándorról* Nagyalambfalván
- Piski, kenyérmezei, medgyesi és a fehéregyházi csaták eseményei
- Vár és várkeletlyátogatás Segesváron (világörökség), Vajdahunyadon, Déván és Nagyváradon
- Kastélylátogatás Gernyeszegen
- Túrunk a Békás-szorosban, Vársonkolyoson
- Kazettás, fiatornyos templom Bánffyhunadon és népművészeti kirakóvásár Kőrösfőn
- Drakula legendárium és a történelmi valóság ismertetése Segesváron